سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره هفدهم، بهمن ۱۳۹۷، ۹۸۸-۹۸۷

معرفی پروژه پژوهشی "توافق درباره‌ی پیامدهای قابل اندازه‌گیری در کارآزمایی‌های کنترل‌دار مربوط به مراقبت‌های سوختگی"

Introducing "Agreement on what to Measure in Randomised Controlled Trials in Burn Care" Research Project

محسن رضائیان[۲،۱]
M. Rezaeian

پروژه پژوهشی "توافق درباره‌ی پیامدهای قابل اندازه‌گیری در کارآزمایی های کنترل‌دار مربوط به مراقبت‌های سوختگی" توسط گروهی از پژوهش‌گران با تجربه، در حوزه سوختگی، زیر نظر دکتر Young از کشور انگلستان در حال انجام می‌باشد. هدف نهایی از انجام این مطالعه، تهیه و تدوین مجموعه‌ای از پیامدهای اساسی ((core outcome set (COS) است که در گزارش کارآزمایی های شاهددار تصادفی مربوط به مراقبت‌های سوختگی باید مورد توجه محققین قرار گیرد [۱].

این مطالعه از آن جهت حائز اهمیت است که برآوردها نشان می‌دهد که سوختگی به طور روز افزونی در جهان به ویژه در کشورهای با درآمد کم رخ داده و باعث ابتلا، بستری طولانی مدت در بیمارستان، ناتوانی و مرگ مبتلایان می‌گردد [۲]. این در حالی است که متأسفانه، شواهد موجود نشان می‌دهد که علیرغم این اهمیت، هنوز مجموعه‌ای از پیامدهای اساسی در گزارش کارآزمایی‌های شاهد دار تصادفی مربوط به مراقبت‌های سوختگی تدوین نشده است. هدف اصلی در مراقبت‌های پس از سوختگی، دستیابی به بقاء بیماران است. هم‌زمان، نگاه داشتن درد بیماران در حداقل ممکن، مقابله با تأثیرات روان‌شناختی سوختگی و برگرداندن عملکرد و زیبایی، مورد توجه مراقبت کنندگان قرار دارد [۱].

نکته جالب توجه در این است که با توجه به پیشرفت‌های به عمل آمده، می‌توان میزان مرگ از سوختگی را به حداقل ممکن کاهش داد. از همین رو، می‌توان پیامدهایی که در کارآزمایی‌های شاهددار تصادفی مربوط به مراقبت‌های سوختگی باید مورد توجه قرار گیرند را در دو بعد خلاصه نمود: بعد اول شامل پیامدهای کوتاه مدت است که می‌تواند شامل طول مدت اقامت در بیمارستان، میزان عفونت و هزینه مراقبت‌های بهداشتی باشد. و بعد دوم شامل پیامدهای بلند مدت است که می‌تواند شامل بررسی عملکرد، زیبایی، تأثیرات روانشناختی، درد، خارش و کیفیت زندگی مبتلایان باشد. هم‌چنین، در این بعد می‌توان تأثیرات بلند مدت سوختگی فرد بر روی عملکرد اعضا خانواده وی را نیز مورد توجه قرار داد [۱].

برای حصول به یک توافق حداکثری در تهیه و تدوین مجموعه‌ای از پیامدهای اساسی که در گزارش کارآزمایی‌های شاهددار تصادفی مربوط به مراقبت‌های سوختگی باید مورد توجه محققین قرار گیرند، دکتر Young و همکارانش روش دلفی

[۱]- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166
[۲]- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1397.17.11.5.4]

(Delphi Method) را انتخاب کرده‌اند. آنها پس از مطالعه و بررسی فراوان بر روی مطالعات موجود، پرسش‌نامه‌ای را تهیه کرده‌اند که باید توسط بیماران، والدین بیماران کم سن، پرستاران، روان‌پزشکان، روان‌شناسان و پزشکان متخصص در امر سوختگی تکمیل گردد. این پرسش‌نامه در آدرس اینترنتی زیر در دسترس عموم علاقمندان قرار دارد.

https://is.gd/cosbresearch

با توجه به اینکه، پاسخگویی نمونه جامعی از بیماران، والدین بیماران کم سن و متخصصان در درمان سوختگی می‌تواند محققین را به یک توافق عاری از خطا برساند، دکتر Young و همکارانش از تمامی افراد در تمامی کشورها درخواست کرده‌اند که با مراجعه به سایت فوق، پرسش‌نامه مذکور را پر نمایند. برآورد شده است که تکمیل پرسش‌نامه حدود بیست دقیقه طول کشیده و قرار است که تا نهم اسفندماه در دسترس باقی بماند. با توجه به ضرورت ابراز نظر دانشمندان ایرانی در حوزه سوختگی در این مطالعه بین‌المللی، از افراد علاقمند دعوت می‌گردد که با مراجعه به سایت فوق، پرسش‌نامه را تکمیل نمایند.

References

[1] Young A, Brookes S, Rumsey N, Blazeby J. Agreement on what to measure in randomised controlled trials in burn care: study protocol for the development of a core outcome set. *BMJ* Open. 2017 Jul 2;7(6): e017267. doi: 10.1136/bmjopen-2017-017267.

[2] Peck MD. Epidemiology of burns throughout the world. Part I: Distribution and risk factors. *Burns* 2011 Nov;37(7):1087-100. doi: 10.1016/j.burns.2011.06.005. Epub 2011 Jul 29.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1397.17.11.5.4]